

Ingo Schulze
ADAM IN EVELYN

prevedla Mojca Kranjc

Prevod upošteva spremembe, ki jih je prevajalcem svojega romana posredoval avtor v okviru 3. straelenskega atrijskega pogovora, prireditve, ki jo je v sodelovanju s Kunststiftung NRW in s podporo založbe Berlin maja 2009 organiziral Evropski prevajalski kolegij v Straelnu.

Navedek iz knjige Czesława Miłosza prevedel Mladen Pavičić. Verzi Sandorja Petőfija so v prevodu Kajetana Koviča in Jožeta Hradila (*Pesmi*. Maribor: Obzorja 1999). Navedki iz Biblije v prevodu protestantskega teologa Antonína Chráske iz l. 1914 (*Sveto pismo Starega in Novega Zakona*. The British & Foreign Bible Society. The Bible in Slovenian 63).

*Za
Klaro in Franzisko*

Po svojem najglobljem prepričanju, ki sega do bistva našega bitja, bi morali živeti večno. Svojo minljivost in smrtnost občutimo kot prizadejano nam nasilje. Samo Raj je resničen, svet je neresničen in samo začasen. Zato tudi pripoved o propadu Raja nagovarja naša čustva tako, kakor bi iz spečega spomina priklicevala staro resnico.

*Iz knjige Czesława Miłosza
Inne abecadło (Druga abeceda)*

Cerkveni očetje, ne samo Avguštín, so trditev, da sta bila Adam in Eva prekleta za zmeraj, razglasili za herezijo. Torej sta postala svetnika; njun praznik je bil 24. decembra. Naposled sta napredovala v zaščitnika, a ne, kakor bi pričakovali, v zaščitnika sadjarjev, temveč v zaščitnika krojaškega ceha. Navsezadnje sta bila prva človeka, ki sta nosila obleke. In njuna oblačila je sešil sam Bog Oče.

*Iz knjige Kurta Flascha Eva und Adam.
Wandlungen eines Mythos
(Eva in Adam. Preobrazbe nekega mita)*

Nenadoma so bile tukaj, ženske. Pojavile so se iz nič, oblečene v njegove obleke, hlače, krila, bluže in plašče. Včasih se mu je zdelo, da so stopile iz beline ali da so preprosto priplavale na površje, da so naposled prebile površino in se prikazale. Le rahlo je moral nagniti banjico z razvijalcem, več mu ni bilo treba storiti. Najprej ni bilo ničesar in potem je bilo nekaj, naenkrat je bilo tukaj. A trenutka med ničem in tem nekaj se ni dalo ujeti, čisto tako, kakor bi ga sploh ne bilo.

Velik list papirja je zdrsnil v banjico. Adam ga je obrnil s plastično prijemalko, ga dregnil globlje, ga še enkrat obrnil, strmel v belino – in potem tako pobožno opazoval podobo neke ženske v dolgi obleki, ki je razkrivala eno ramo in se spiralasto ovijala okrog bohotnega telesa, kakor da se je zgodil čudež ali kakor da je prisilil nekega duha, da je razkril svojo podobo.

Adam je s prijemalko za hip podržal fotografijo v zraku. Črna površina ozadja je bila zdaj svetlejša, ne da bi obleka in pazduhe izgubile konturo. Z roba pepelnika je vzel cigaro, potegnil iz nje in puhnil dim čez mokro sliko, ki jo je potem potopil v prekinjevalno kopel in nazadnje v banjico s fiksirjem.

Škripanje vrtnih vrat ga je vznemirilo. Slišal je korake, ki so postajali čedalje glasnejši, tri stopnice navzgor, slišal je celo top udarec nakupovalne torbe, ko je med odpiranjem butnila ob hišna vrata.

»Adam, si tukaj?«

»Ja!« je zavpil ravno toliko glasno, da ga je lahko slišala. »Tukaj!«

Njene pete so šle čez njegovo glavo, ko je huknil v negativ, ga očistil s krpico iz jelenove kože in ga znova vložil v povečevalnik. Izostril je sliko in povečevalnik ugasnil. V kuhinji se je odprla pipa za vodo in se spet zaprla, koraki so se vrnili – nenadoma je začela skakati po eni nogi, sezuvala si je sandale. Prazne steklenice v košari za kletnimi vrati so zažvenketale.

»Adam?«

»Hm.« Iz zavitka je vzel nov list, 18 krat 24, in ga poravnal v okvir pod povečevalnikom.

Evelyn je prihajala po stopnicah navzdol. Njeni prsti bodo spet umazani od prahu, ker je z roko drsela po nizkem stropu, da ne bi zadela obenj.

Še enkrat je za hip vzel cigaro in večkrat potegnil iz nje, dokler ni bil popolnoma ovit v dim.

Štoparico je nastavil na petnajst sekund in pritisnil velik pravokoten gumb – povečevalnik se je spet prižgal in štoparica je zabrnela.

Kakor da bi kaj mešal, je Adam nad ženskinjo glavo zakročil s plosko obtolčeno aluminijasto žlico, jo po mačje hitro potegnil nazaj, iztegnil prste, da so, kakor bi čofotali po vodi, osenčili ženskinjo telo, in jih spet umaknil, preden se je povečevalnik ugasnil in je brnenje utihnilo.

»Pfua! Kako smrdi. Obog, Adam, a tudi tukaj moraš kaditi?!«

Adam je s prijemalko potopil papir v razvijalec. Ni maral, če so ga motili pri njegovih slikah. Niti radia ni prenašal tukaj.

Evelyn, ki je bila celo bosa za pol glave večja od Adama, se je pritipala do njega in se dotaknila njegove rame. »Sem mislila, da nama boš kaj skuhal.«

»V tej vročini? Ves čas sem kosil.«

»It bom morala.«

Na belem papirju se je spet pojavila ženska v dolgi obleki. Adam se je jezil, ker je očitno potegnila trebuh noter, zdelo se mu je celo, da po njenem nasmešku vidi, kako zadržuje sapo. Ampak mogoče se je pa tudi motil. S prijemalko je pomočil sliko v prekinjevalno kopel in jo od tam dal v fiksir. Potem je iz zavitka vzел nov list, ga prepognil po sredini in ga ob robu mize pretrgal na pol. Drugo polovico je vtaknil nazaj v zavitek.

»Kaj pa to ješ?« je vprašal.

»Zamiži. Ne škilit.«

»A je oprano?«

»Ja, saj te ne bom zastrupila,« je rekla Evelyn in mu vtaknila v usta grozdno jagodo.

»Kje so ga pa imeli?«

»Pri Kretschmannu, stari mi je kar dal še eno vrečko zraven, sploh nisem vedela, kaj je not.«

Povečevalnik se je prižgal.

»Kaj naj zdaj rečem Gabrielki?«

»Pusti jo, naj še malo počaka.«

»Ampak danes ji moram povedat. Če mi dopust že dajo avgusta, ga moram vzeti.«

»Eh, kaj nori. Šla bova, ko bova hotela.«

Povečevalnik je ugasnil.

»Saj sva vendar hotela avgusta. Ti si rekel avgusta, pa tudi Pepi je rekla, da bi bil avgust boljši. Če nimaš otrok, avgusta v bistvu ne moreš na dopust. Razen tega bo potekla viza.«

»To ni viza.«

»Saj je vseeno, kako se stvari reče. Prosila sva za avgust.«

»Potekla bo desetega septembra.«

Adam je potegnil papir skozi tekočino v banjici in ga dvakrat obrnil.

»Tale je pa huda,« je rekla Evelyn, ko se je prikazala ženska v hlačnem kostimu, z rokami, oprtimi v hrbet, in z naprej potisnjenimi prsmi.

»A je kaj pošte?« je vprašal Adam.

»Ne,« je rekla Evelyn. »Zakaj pa ne greva z vlakom?«

»Nočem ves čas čepet na istem mestu. Brez avta je dolgčas. Imaš še?«

Evelyn mu je potisnila v usta preostanek grozdja in si obrisala mokre roke v kavbojke. »In? Kaj naj zdaj rečem Gabrielki?«

»Vsaj še en teden, en teden naj naju še pusti.«

»Potem bo avgust tako rekoč mimo.«

»Lahko prižgeš luč,« je rekel, ko je poskusno fotografijo potopil v fiksir. Šel je k oglatemu umivalniku, v katerem je že plavalo nekaj fotografij, potegnil eno ven in jo obesil k drugim na vrstico.

»Kdo je to?«

»Lilli.«

»Pa zares?«

»Renate Horn iz Markkleeburga. Dobim še kaj?«

»Boš moral gor. In tale tukaj?«

»Saj jo poznaš, Desdemona.«

»Kdo?«

»Ja, no, Albrechtova, s poliklinike, ginekologinja.«

»Tista, ki ima Alžirca?«

»Nobenega Alžirca nima. Enkrat sta se celo rokovali. Tole« – Adam je pokazal na fotografijo na vrstici – »sem ji naredil junija.«

»Povej no ...« Evelyn se je postavila tik pred fotografijo.

»A ima moje čevlje, to so vendar moji čevlji?!«

»Kaj?«

»Moji so, tukajle, konica, odrgnina, povej ti meni, a se ti je zmešalo?!«

»Nobena od teh žensk nima pojma o čevljih, zmeraj pridejo v takih krampih, to vse skazi, za pol minutke ...«

»Ampak jaz nočem, da bi tvoje babe obuvale moje čevlje. Tudi nočem, da jih slikaš na vrtu, v dnevni sobi pa še sploh ne!«

»Zgoraj je bilo tako vroče.«

»Tega nočem!« Evelyn si je zdaj natančneje ogledovala tudi druge fotografije. »Bova šla pojutrišnjem?«

»Šla bova takoj, ko bo najina kočija tukaj.«

»To poslušam že tri tedne.«

»Poklical sem. Kaj naj še naredim?«

»Sploh ne bova šla, stavim, kar češ.«

»Izgubila boš.« Adam je fotografije drugo za drugo jemal iz vode in jih obešal. »Stoprocentno boš izgubila.«

»Ni mogoče, da bi nama še enkrat dali vizo. Zdaj pa še sploh ne. Gabrielka pravi, da moraš bit zdaj že vsaj petdeset let star.«

»Gabrielka, Gabrielka. Pusti jo, naj čveka.«

»Tale je lepa. Je to rdeče?«

»Modro, svila.«

»Zakaj ne delaš barvnih fotk?«

»Svilo si je dala prinesť iz inozemstva, svilo, tole tukaj je pa ...« Adam je dvignil fotografijo, na kateri je bila mlada ženska v kratkem krilu in široki bluzi.

»Svinjsko drago, celo na Zahodu, ampak ga na koži sploh ne čutiš, tako nežno je.«

Adam je prepognil mokro fotografijo in jo vrgel v koš.

»Kaj počneš?«

»To ni bilo nič.«

»Zakaj ne?«

»Pretemno.«

Evelyn je segla v koš.

»Ozadje je polno črnih lukenj,« je rekel Adam.

»Je to Lilli?«

»Točno!«

Evelyn je vrgla fotografijo nazaj in šla v predprostor k polici z vloženi sadjem.

»Tega je pa tudi vsak dan več. Boš japčka ali hruške?«

»A so še kakšne kutine? Zapri vrata!«

Adam je ugasnil luč in počakal, da so vrata škljocnila.

»Iz petinosemdesetega, če je tole tukaj petka,« je zavpila Evelyn od zunaj.

»Saj je vseeno.« Izbral je nov negativ, izostril, iz zavitka vzel drugo polovico lista, jo dal pod povečevalnik in pritisnil gumb na štoparici. Zabrundal je v istem tonu.

»Boš tudi sklečko?«

»Pozneje.«

»Greš danes v muzej?«

»So spet začeli z vodstvi?«

»Ja, in jaz bom spet vse zamudila.«

»Jaz tudi ne morem, imam še eno pomerjanje,« je zavpil Adam.

Za trenutek je bilo vse tiho. Zapeljal je papir v tekočino, ga potisnil navzdol. V predprostoru je klaknilo stikalo za luč.

»Evi?«

Spet je zaslišal žvenketanje praznih steklenic.

»Evi!« je vzkliknil in že hotel za njo, a se je že naslednji hip sklonil globlje nad banjico, kakor bi se hotel prepričati, da ženska, ki se je razprtih rok in z nasmehom na obrazu ravnokar prikazovala tam, res gleda njega.

Nekaj ur kasneje tistega 19. avgusta 1989, bila je sobota, je Adam, s pol ducata bučik v ustih in s krojaškim metrom okrog vratu, klečal pred nogami neke ženske sredi štiridesetih. Odložila je bila bluzo in se pahljala z Magazinom. Na preurejenem podstrešju je bilo vroče, čeprav so bili okna v zatrepih in strešna lina odprti. Šivalni stroj je bil že pokrit, miza, na kateri je krojil, pospravljena; škarje so bile zložene po velikosti, poleg njih vretena s sukancem in trakovi, trikotniki, ravnila, šablone, krojaška kreda, škatla od cigar z britvicami in skrinjica z gumbi, ob katero je bila prislonjena fotografija. Celo pladenj, na njem dva polprazna kozarca čaja in sladkornica, je bil poravnan z robom mize. Pod mizo so se kopičile bale blaga. Iz zvočnikov gramofona je prihajala glasba, prepredena s praske-tanjem.

»Je to Vivaldi?« je vprašala Lilli.

»Haydn,« je Adam stisnil med zobmi, »ne vleči trebuha noter!«

»Kaj?«

»Ne vlečt trebuha noter!« Adam je na novo pripel pas krila.

»Ne razumem, zakaj ne vzameš Daniele. Lepa je, mlada je in plačala bo, kolikor boš zahteval. Enostavno bi enkrat rada imela elegantno cunjo. Poleg tega ima njen oče delavnico, sicer za znamko Škoda, ampak če bo kdaj kaj narobe, ti bojo pomagali. Pa tudi mudi se ne. Daniela bo počakala, da pride na vrsto.« Vrgla je Magazin na mizo.
»Kdaj pravzaprav gresta? Tanovo lado že imaš?«

Adam je odkimal. Lilli je v zrcalu opazovala svojo levo, napol dvignjeno nadlaket in si potem popravila frizuro. Adam je s prstom potegnil po notranji strani pasu njenega krila.

»Ti ni treba nič godrnjat,« je rekla. »Sploh ne vlečem trebuha noter, saj nisem začetnica!«

Njuna pogleda sta se srečala v zrcalu.

»Krajše, po mojem,« je rekla Lilli.

Adam je zavihal rob krila, pogledal v zrcalo in odkimal.

»Ne? Nog se sploh ne bo videlo,« je rekla Lilli.

Adam je označil dolžino in se nasmehnil, zaradi česar je bil videti čudno žalosten.

»Kaj?« je vzkliknila. »Tele zanke za pas, a se ti ne zdi, da bi lahko bile večje?«

Adam je prijel Lilli za boke, jo obrnil in vzel bucike iz ust. »Tukaj pride razporek, razporek, razumeš? Za tabo se morajo ozirat, vratove morajo stegovat za tabo. In glej, da si boš priskrbel kakšen ozek pas, kaj elegantnega. Tukajle dobiš svojih dvajset centi, približno dvajset centi od tukaj.« Spet je pripel buciko in naposled vstal. »Tako, zdaj se pa obuj in naredi nekaj krogov.«

Lilli je nataknila svoje rjave salonarje, šla do okna, kjer je na prstih naredila hiter obrat, potem pa šla do zatrepna na drugi strani, kjer se je znova zasukala.

Adam je z bakrenega pepelnika vzel cigaro in vlekel, dokler ni konica zažarela.

Lilli je obstala pred njim, z rokami v bokih. »Sploh ne morem verjet, da sem tistole jaz. Pri tebi postanem celo jaz fotogenična!«

»Daj, še, daj,« je rekel on.

Ko je Lilli spet šla mimo njega, je zapahljala z roko, nakar je Adam vzel cigaro iz ust in ji puhnil dim v vrat. »Dosti bo, pridi sem!« je vzkliknil. »Pa si vendarle vlekla

trebuh noter.« Adam se je hotel s prstom dotakniti majhne gube nad pasom njenega krila, Lilli se je umaknila. Delala se je, da ga ni slišala, in si pogladila lase nazaj. Tudi ona se je potila.

Adam je primaknil bliže še drugo zrcalo. »Tukaj, na notranji gubi, moram še malo vzeti noter. Drugače pa zelo lepo pade.«

Pod Adamovimi rokami je napela zadnjico. »V bistvu me veseli, da nočeš Daniele. Na koncu te bojo take mlade zajčice začele še veselit. Podloga je krasna, super občutek na koži. Le kje si jo izvrtal? Če ne bi bila tik pred zadušitvijo, bi začela kar prest. A ne moreš ugasnit te smrdulje? Še pljučnega raka si boš nakopal.«

»Napako v tkanju bom tukajle vzel noter, skoraj se je ne bo videlo,« je rekel in pripel nekaj bucik poleg notranje gube.

»Doma zmeraj zavohajo, da sem bila pri tebi. Pa si vsakič operem lase.«

Adam je previdno potegnil krilo. »Dobro sedi, oprijeta je in ne veže,« je rekel. »Obrni se.« In ko ga je vprašujoče pogledala, je ponovil: »Obrni se! In daj dol to stvar!«

Lilli je odpela modrček, snela naramnice in zabingljala z njim, držeč ga med palcem in kazalcem. »Zadovoljen?« je vprašala, ko je modrček padel po tleh. Adam je z velike krojaške lutke vzel zgornji del kostima. Lilli je stegnila roke nazaj, zdrsnila v rokave, si suknjič potegnila čez rame in se obrnila. Srepa ga je gledala v oči, medtem ko je on z bucikami pritrjeval sprednji del. »Za semle sem ti našel nekaj gumbov, v starinarnici, redka stvar, prava biserna matica, predvojna roba, bi rekel moj stari.« Adam je stopil za korak nazaj.

»No, kako je? Stegni roke naprej, obe – in v stran ... Pas sem poudaril. Ti je preozko?«

»Kje pa!« je rekla Lilli in pogledala v drugo zrcalo.

»Ali si boš našla še pošten modrček ali pa ne imej nič spodaj, najboljše nič spodaj. Srednji gumb še malo više, in tukaj bom vzel malo noter, tukaj in tam, a vidiš, to bo samo poskrbelo za pravo formo.« Stopil je na stran in opazoval Lilli, kako se med zrcalom vrti sem pa tja, si plosko polaga dlani na pas in gladi blago.

»Ah, Adam,« je rekla Lilli, ravno ko se je začel zadnji duet. »Vsakič bi ti morala prinesť šopek vrtnic!«

Adam je pihal majhne oblačke proti strešni lini. Nekaj časa se je slišalo samo glasbo, kakor bi oba poslušala petje.

»Kaj šopek, cel rožni vrt si zaslužiš!«

Adam je odložil cigaro na okensko polico, konica je štrlela čez rob. »Lahko si prepričana,« je rekel, »z vseh strani bo kaj za videt, od spredaj in od zadaj in iz profila.« Vzel je polprazen kozarec s čajem, še enkrat pomešal, polizal žličko, spil čaj in stopil tik za Lilli. Za hip je opazoval njene neštete kopije v zrcalih. Potem ji je žličko z držalom navzdol vtaknil med prsi, kjer je tudi ostala.

»A vidiš, kaj sem ti rekel, ničesar ne potrebuješ.«

Žlička je ostala tam še takrat, ko je Lilli že ležala vznak na mizi in se je Adam, ki ji je krilo previdno potisnil navzgor, že premikal v njej.

»Ne tako hitro,« je rekla Lilli. »In pazi, pokapljal mi boš kostim!«

Adam si je z rokavom obrisal čelo in potisnil skrinjico z gumbi in Lillijino fotografijo malo bolj nazaj.

Med zadnjimi takti sklepnega zbora je Lilli zgrabila krojaški meter, ki je še visel Adamu okrog vratu, in z njim toliko časa vlekla Adama k sebi, dokler niso bile njegove oči tik nad njenimi. »Adam,« je zašepetala, »Adam, saj ne

boš zbrisal, a ne da ne boš?« Lovila je sapo. »Saj se boš vrnil, Adam, saj boš ostal tukaj!?»

»Kakšne pa klatiš?« je rekel Adam. Videl je pot na Lillijini zgornji ustnici, na obrazu je čutil njeno sapo, pod njegovo desnico je njeno srce bilo ko noro. »Obljubi mi, Adam, obljubi mi,« je Lilli naenkrat zavpila tako glasno, da ji je refleksno zatisnil usta. Pri tem ji je žlička zdrsnila iz dekolteja. Adam jo je pobral z njene rame in jo postavil nazaj v kozarec, iz katerega je zdaj tiho zazvenelo jasno, skoraj kraguljčkasto zvončkljanje.

Adam, kje si?

Ko je Adam zaslišal njen glas in potem korake na lesenih stopnicah, se je ravno stiskal za omaro desno od vrat. Lilli, ki je sedela v banji, ga je pogledala, odrevenela od strahu. Potrkalo je, Lilli je privila prho, Evelyn je vstopila.

»Dala sem,« je vzkliknila – in potem rekla skoraj neslišno: »odpoved.«

Lilli, z milno peno na ramenih in rokah, je stopila iz banje.

»Oprostite,« je rekla Evelyn in se obrnila.

»Adam?« je zavpila zunaj. »Adam, kje si?«

Stekla je gor v atelje. Natanko je vedel, kakšno je zgoraj. Lilli je poskušala potegniti gor spodnje hlačke, pa so ji vse zasukane obtičale v kolenskem zgibu. Čez njen svetlikajoči se hrbet je Adam videl na vrt. Po sveže pokošeni trati so skakali kosi, vrabci in ena sraka. Plevel na gredi-
cah okrog trate je v zadnjih dneh populil, plot je bil maja na novo prepleskan. Na kaminu poleg uvoza v garažo je ležala skrbno zvita cev za vodo. Želva se je zalezla v svojo majhno ogrado. Evelyn je počasi prišla po stopnicah navzdol. Obstala je pred vrati kopalnice.

»Adam, si not?« Odprla je vrata. »Adam?«

»Oprostite,« je zašepetala Lilli. Spodnje hlačke je povlekla navzgor, tako da so bile zdaj napete okrog njenih bokov kakor vrvica, in s pazduhama stiskala brisačo, da si je pokrila prsi. »Oprostite,« je ponovila.

»Ste kaj videli Adama?«

Lilli je pogledala k oknu, kakor bi ga iskala zunaj na vrtu. Zakaj ni nič rekla? Jaz sem daleč, daleč stran, si je mislil Adam. Takrat pa je Evelyn že stala pred njim. Moral

se je nasmehnuti, ker je še zmeraj imela na sebi belo bluzo in črno krilo z natakarskim predpasnikom vred.

»Kdo je to?« je vprašala Evelyn in z glavo pomignila proti Lilli. Zgrabila je brisačo, ki je visela ob umivalniku in jo vrgla Adamu v prsi. Od tam je padla na tla.

»Kdo je ta ženska?«

Pobral je brisačo in jo podprl pred sabo kot sramni predpasnik.

»Oprostite,« je zašepetala Lilli.

»So to tvoja pomerjanja?«

Lilli je za hip dvignila pogled, a ga je hitro spet povescila.

»Tako vroče je bilo,« je rekel Adam.

»Reč ji, naj se stušira do konca, zdaj je itak vseeno.«

Pri vratih je Evelyn za hip obstala in opazovala Lilli, ki je, sklonjena rahlo naprej, tiščala nadlakti k sebi in obenem poskušala odsukati bele spodnje hlačke, da bi si jih lahko potegnila čez zadnjico.

Adam je štel Evelynine korake. Slišati je bilo, kakor da je obstala na pragu svoje sobe. Bal se je, da se bo obrnila in se vrnila v kopalnico. A so se vrata zaloputnila. Stokanje njene stare zofe se je v tihi hiši dobro slišalo.

Adam je sedel ob kuhinjski mizi in s prsti pometal drobtine na stran. Dobro mu je delo, če si je podpiral glavo. Pred njim je zraven odprtega kozarca vloženi kutin ležala papirnata vrečka, polna vijoličastih sadežev. Videti so bili ko majhne čebulice, a skozi papir so bili mehki na otip. Sadja si ni upal prijeti. Nemara je bilo preveč že to, da je vrečko s stopnišča prinesel v kuhinjo.

Bos in z brisačo okrog bokov je Adam v ateljeju pobral svoje in Lillijine stvari, a ga je Lilli poslala nazaj, ker je prišel brez modrčka in brez njene fotografije. Spet je moral mimo Evelynine sobe, spet po škripajočih stopnicah gor in

dol – a se je vrnil le s fotografijo. Je že Evelyn uredila, da je moj novi modrček izginil, je siknila Lilli, takoj nato pa bruhnila v jok.

Zaradi njenega nenehnega spraševanja: »Kaj naj pa zdaj?« si Adam ni mogel kaj in je zašepetal: »Saj ni tako hudo, saj sploh ni tako hudo.«

Pri tem si ni želel drugega, kakor da Lilli naposled že utihne. Vsaka naslednja beseda ga je samo še bolj priklepala nanjo. Ne, ni bil prišteven. Ko bi bil, bi se oblekel, tako pa je v kopalnem plašču šel ven skupaj z Lilli in pobral Evelynino kolo, ki je, nepazljivo prislonjeno ob kutino, zdrsnilo na tla. Pri tem se mu je kopalni plašč razprl. Sosedom ne bi mogel bolj nazorno pokazati, kaj se je ravnokar zgodilo. Lilli bi bila morala odpreti usta prej, ne pa šele, ko je bilo prepozno. »Na vrtu je. Zdi se mi, da je zunaj na vrtu.« Nič drugega. On bi smuknil v atelje pa amen. Nič se ne bi zgodilo, prav nič.

Ko se je vrnil v hišo, je za hip dejansko verjel, da je vse v redu, kakor je bilo vse v redu zmeraj, kadar je stopil v svojo hišo. Zato je tudi obesil Evelynin šop ključev na kavelj in odnesel vrečko v kuhinjo. Evelyn je svoje stvari zmeraj puščala naokrog. Na škatli za kruh je odkril polprazno šalčko kutinovega kompota in jo postavil v hladilnik. Namesto da bi si vzela deščico, si je kruh odrezala na časopisu – zadnje čase je redno kupovala te trotelcajtenge. Spet je bil on tisti, ki je moral v pomivalno korito stresti drobtine s časopisa, ga zložiti in odnesti v klet med star papir. Zdrznil se je, ko je videl, da je vodstvo po razstavi »Zgodovina Laokoontove skupine« označeno z rdečim flumastrom, čeprav je Evelyn dobro vedela, da ne bo imela časa zanjo.

Evelyn je tekala sem pa tja po prvem nadstropju. Trestkala je z vrati in jih spet sunkovito odpirala, po tleh so

padale knjige. Ali ne bi bila njegova dolžnost, da gre gor, da naredi prvi korak?

Zdaj je bilo spet vse tiho, le hladilnik je brnel. Kdaj pa kdaj je Adam pobrisal drobtine na stran, ampak samo, da bi potem spet zavzel isto držo. Hvaležen je bil za vsako minuto, ko je smel sedeti za kuhinjsko mizo, ne da bi mu bilo treba kaj reči.

Nenadoma je začutil bolečino. Pod prsnico ga je zapeklo, kakor bi tam obtičalo nekaj kepastega. Adam se je že videl, kako leži na kuhinjskih tleh, nezavesten, Evelyn pri vratih.

Nenadoma se je zbal, da si bo Evelyn kaj naredila. A ko je tik zatem zaslišal šum vode v stranišču in potem njene korake, ga ni to nič manj prestrašilo. Vstal je. Z vrečko v eni roki, z drugo pa masirajoč si prsi je pogledal v strop, kakor bi skozenj mogel videti Evelyn. Na misel mu je prišlo edinole to, da jo prosi za odpuščanje. Šel je na stopnišče, sedel na drugo stopnico in položil vrečko zraven sebe. Razočaran je zaznal, da je bolečina popustila. Komolce je položil na kolena in si z obema rokama podprl glavo, ki se mu je, dlje ko je vztrajal tako, zdela nenaravno težka.